

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobců: a) **H. Č.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx
b) **Mgr. M. Č.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Adamem Valíčkem
se sídlem náměstí Svobody 87/18, 602 00 Brno

proti
žalovaným: 1. **JUDr. M. S.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
2. **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
se sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město
3. **Český úřad zeměměřický a katastrální**, IČO 00025712
se sídlem Pod sídlištěm 9/1800, 180 00 Praha 8

o náhradu škody, o dovolání žalobce b) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 2. 2021, č. j. 70 Co 421/2020–791, k odvolání žalobce b) proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17. června 2021, čj. 23 C 223/2012 – 822,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Usnesením označeným v záhlaví soud prvního stupně (I.) zastavil podle ust. § 9 odst. 1 a 3 zákona o soudních poplatcích č. 549/1991 Sb. řízení o dovolání žalobce b) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18.2.2021, č.j. 70 Co 421/2020 – 791, neboť žalobce b) nezaplatil soudní poplatek z dovolání přesto, že k jeho zaplacení byl řádně vyzván, a (II.) rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, přičemž toto své rozhodnutí odůvodnil ust. § 146 odst. 2 věta první o.s.ř. (žalobce b) sice procesně zavinil zastavení řízení, avšak ostatním účastníkům žádné náklady v této fázi řízení nevznikly).
2. Proti tomuto usnesení podal žalobce b) prostřednictvím svého právního zástupce včasné odvolání, které mělo původně pouze blanketní podobu, následně však bylo doplněno podáním datovaným dne 20.7.2021. V něm žalobce b) uvedl, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a současně namítl chybné právní hodnocení věci soudem prvního stupně. Především konstatoval, že pečuje celodenně o svoji nemocnou manželku, jež je na jeho péči po operaci xxx v roce 2016 zcela odkázána, přičemž v poslední době se začaly její potíže výrazně zhoršovat. Žalobce b) musel z tohoto důvodu upozadit veškeré své aktivity a prakticky svoji každodenní činnost věnovat pouze péči o manželku. Dále žalobce bez bližší konkretizace tvrdil, že k zaplacení soudního poplatku ve věci došlo, avšak s ohledem k pravděpodobnému administrativnímu pochybení v důsledku nesprávného uvedení variabilního symbolu mohlo dojít

k nesprávnému zpracování na straně soudu. V této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jež zaujala názor, že pro zaplacení soudního poplatku je rozhodující pouze to, aby byl soudní poplatek připsán ve stanovené lhůtě na účet toho soudu, u něhož je řízení vedeno, nikoliv přiřazení ke konkrétní věci, neboť administrativní pochybení spočívající v nesprávně uvedeném variabilním symbolu nemůže mít samo o sobě vliv na posouzení toho, zda byl soudní poplatek řádně zaplacen, či nikoliv. Opačný náhled by byl podle mínění žalobce b) porušením ústavně zaručeného práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. I bez ohledu na výše uvedená tvrzení však žalobce b) vyjádřil přesvědčení, že v jeho věci byly dány důvody pro prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku, neboť s ohledem na nemoc manželky musel skutečně omezit jakékoli své aktivity a věnoval se plně jejímu zotavení. Pro případ, že nadepsaný soud shledá, že soudní poplatek skutečně zaplacen nebyl, pak žalobce b) současně požádal o shora již zmíněné prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku. Uvedl, že si je vědom účinné právní úpravy, poukázal však zároveň na to, že zmeškání lhůty k zaplacení SOP, jako lhůty soudcovské, lze ve výjimečných případech lze prominout. V této souvislosti znovu zopakoval, že zmeškal lhůtu pro úhradu soudního poplatku z omluvitelného důvodu - v jeho zaplacení jí zabránila nepředvídatelná a závažná překážka v podobě náhlých zdravotních problémů jeho ženy, která musela být na přelomu června a července hospitalizována. Lhůta k zaplacení SOP byla v jeho případě vzhledem k okolnostem nepřiměřeně krátká, současně však s ohledem na stav manželky ani nemohl žádat o její prodloužení. Případné neprominutí zmeškání lhůty k úhradě soudního poplatku by pro žalobce b) znamenalo ztrátu sporu, čímž by podle jeho názoru současně došlo k přepjatému formalismu a porušení jeho základního práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Navrhl proto, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a aby bylo v dovolacím řízení pokračováno.

3. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadené usnesení i řízení, které jeho vydání předcházelo dle § 212 a § 212a o.s.ř., a aniž pro tento účel nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o.s.ř.), dospěl k závěru, že odvolání nelze považovat za opodstatněné.
4. Z obsahu spisu je zřejmé, že soud prvního stupně poté, kdy žalobce b) podal prostřednictvím svého právního zástupce dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze, vyzval jej usnesením ze dne 19.5.2021 k zaplacení soudního poplatku z dovolání ve výši 14 000 Kč dle položky 23 bod 1 písm. d) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích č. 549/1991 Sb., přičemž k zaplacení mu stanovil standardní a zákonem předpokládanou lhůtu 15 dnů běžící od doručení výzvy. Přesto, že výzva byla doručena právnímu zástupci žalobce b) do jeho datové schránky dne 21.5.2021, žalobce ani sám, ani prostřednictvím svého zástupce soudní poplatek z dovolání ve stanovené lhůtě nezaplatil. Za shora popsané situace soud prvního stupně postupoval vůči žalobci b) zcela legitimně, když po marném uplynutí lhůty (poté co zjistil, že soudní poplatek soudu uhrazen nebyl) přistoupil v souladu s ust. § 9 odst. 1 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích k zastavení dovolacího řízení právě z důvodu nezaplacení soudního poplatku. Jinak ani za dané procesní situace postupovat nemohl.
5. K odvolacím námitkám žalobce b) je třeba uvést následující:

Žalobce tvrdil, že jej péče o manželku prakticky vyřadila z jeho každodenní činnosti, nicméně zdravotní stav své manželky ani obsah a rozsah své péče o ni žádným způsobem nedoložil (v konkrétních údajích dokonce ani netvrdil), a jeho víceméně obecná tvrzení v tomto směru tak zůstala jen v teoretické rovině. Žalobce také hovořil o tom, že xxx problémy jeho manželky spojené s xxx, jež se uskutečnila v roce 2016, se prudce zhoršily v posledních týdnech před podáním odvolání (odvolání podáno dne 7.7.2021 - doplnění odvolání pak 20.7.2021), přičemž zdůraznil zejména období její krátkodobé hospitalizace na přelomu června a července 2021. Výzva k zaplacení soudního poplatku z dovolání však byla jeho právnímu zástupci doručena již 21.5.2021 a lhůta k zaplacení trvala do 6.6. 2021, tedy uplynula ještě před tím, než se problémy manželky žalobce, dle jeho tvrzení, natolik zhoršily, že musela být krátkodobě hospitalizována (není ovšem uvedeno na jak dlouhou dobu a co bylo bezprostředním důvodem hospitalizace, případně jakému

lčeni se manželka žalobce podrobila a v jakém rozsahu byla nutná žalobcova péče či kooperace se zdravotnickým zařízením).

Patnáctidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku běžící od doručení výzvy je zcela standardní a zákonem předpokládána. Navíc období přesahující svým rozsahem dva kalendářní týdny je podle názoru odvolacího soudu dostatečně dlouhé na to, aby v jeho průběhu byl účastník s to zaplacení soudního poplatku realizovat, nebo alespoň požádat soud o prodloužení lhůty s vysvětlením a doložením závažných skutečností, jež mu v tomto procesním úkonu brání. Tím spíše to platí za situace, kdy je účastník zastoupen kvalifikovaným advokátem, jenž za něj může uvedený úkon zaplacení soudního poplatku, případně požádání o prodloužení lhůty ze závažných důvodů realizovat. V takovém případě postačí jediný telefonát či email směřovaný vůči právnímu zástupci, a ten pak může jeden či druhý úkon účastníka suplovat. Lze si stěží představit situaci, že by žalobce, i kdyby pečoval o manželku prakticky nepřetržitě (což ovšem nebylo prokazováno, ba ani s určitostí, tedy s vylíčením podrobností týkající se údajné nepřetržité péče, tvrzeno), nenalezl ani jediný okamžik volný pro realizaci takového sdělení právnímu zástupci, eventuálně přímo soudu. Pokud by měl žalobce možnost internetového či mobilního bankovníctví – což je záležitost zcela běžná zejména u osob středního a mladšího věku, pak by mu poukázání částky soudního poplatku na účet soudu zabralo jen několik málo minut. Pokud by takovou možnost neměl, mohl, jak již bylo uvedeno, aktivitou v tomto směru pověřit svého právního zástupce, jenž s tvrzenými zdravotními problémy manželky žalobce b) neměl nic společného a možnost jeho procesních úkonů ve prospěch žalobce b) tedy nebyla nikterak limitována.

Žalobce b) dále prostřednictvím svého právního zástupce tvrdil, že „má za to, že k zaplacení soudního poplatku došlo...“ a že k pochybení došlo pouze uvedením chybného variabilního symbolu na platbě. Jakkoli se odvolací soud může ztotožnit a ztotožňuje s judikaturou Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu, již žalobce citoval a na niž odkazoval, nelze přehlédnout, že i toto tvrzení žalobce b) o tom, že má za to, že byl soudní poplatek zaplacen, bylo zcela nepodloženo jakýmkoli důkazy, a zůstalo, stejně jako jeho tvrzení o permanentní péči o těžce nemocnou manželku, pouze v rovině zcela obecné a teoretické. Pokud by měl k tomuto odvolacímu argumentu odvolací soud přihlížet nebo se jím blíže zabývat, byl by žalobce b) musel konkrétně tvrdit a také prokázat, kdy, jakým způsobem, jakému adresátu a v jaké části soudní poplatek zaplatil a jaký (chybný) variabilní symbol uvedl. Bez těchto údajů a důkazů k nim je tato jeho informace bezcenná.

O pouhé teoretické rovině tohoto argumentu pak svědčí i fakt, že žalobce b) v závěru žádá pro případ, že by soud dospěl k závěru, že soudní poplatek zaplacen nebyl, o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku. Měl-li by žalobce b) nebo jeho právní zástupce doklady k tomu, že soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplatil na účet soudu prvního stupně, byť s chybným variabilním symbolem, neměl by ve světle jím citované judikatury důvod k žádosti o prominutí zmeškání lhůty. K institutu zmeškání lhůty odvolací soud uvádí, že sice v zásadě připouští možnost prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku, to ovšem pouze v případě, že účastníku brání ve včasné zaplacení nějaká zvláště závažná skutečnost či okolnost, která jej ze včasného splnění této procesní povinnosti objektivně diskvalifikuje. Jak již bylo vysvětleno shora, taková situace u žalobce b) nenastala. Žalobce své výjimečné okolnosti odůvodňuje péčí o nemocnou manželku. Na tomto místě je třeba znovu zdůraznit, že žalobce nedoložil ani její vážné zdravotní obtíže, ani její hospitalizaci, a již vůbec nedoložil, ba ani blíže nepopsal či nevysvětlil rozsah péče, kterou je nucen manželce poskytovat, natožpak to, že jeho péče musela být zcela nepřetržitá, a to i v době, kdy běžela lhůta k zaplacení soudního poplatku tedy od 22.5. do 6.6.2021. Za těchto okolností, kdy nelze učinit závěr o tom, že by byl žalobce b) ve stanovené lhůtě nemohl soudní poplatek zaplatit, že by byl nemohl alespoň ve lhůtě požádat o její prodloužení, případně že by toto nemohl učinit prostřednictvím svého právního zástupce, není možno shledat ani jediný důvod k tomu, aby odvolací soud vůbec uvažoval o splnění podmínek pro dodatečné prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku z dovolání.

6. Ze všech shora uvedených důvodů je tedy odvolací soud nucen konstatovat, že argumentům žalobce b) uvedeným v odvolání nelze popřát sluchu, a proto také odvolací soud napadené rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
7. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., žalobce b) nebyl ve fázi odvolacího řízení procesně úspěšným, avšak ostatním účastníkům ani v této fázi řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně dovolání, které je přípustné jen tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 9. srpna 2021

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu